

ผลงานวิชาการเพื่อสังคมกับการ ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

case study
มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

โยม - พระ - ขยะ - ชุมชน

ผ้าป่าขยะสามัคคี
แปลงขยะให้เป็นบุญ

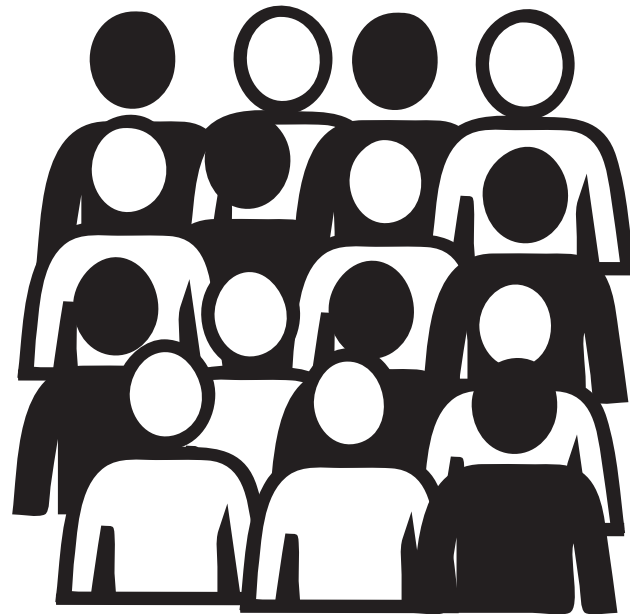
ผศ.ดร.อลิชา ตริโรจนานนท์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดูอย่างไร ว่างานไหน "รับใช้สังคม"

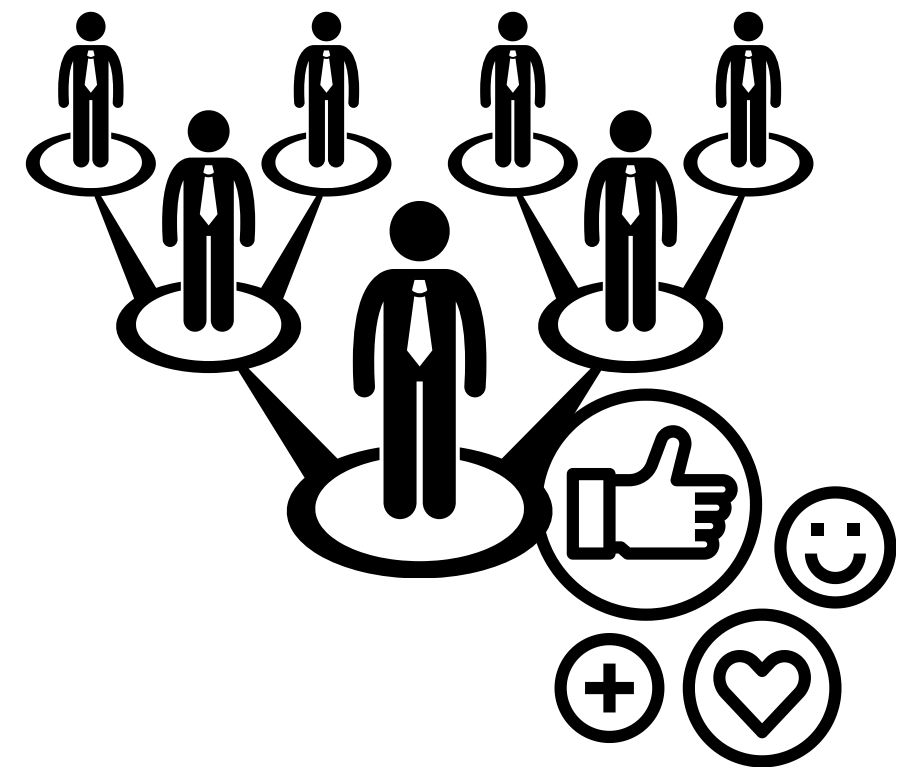
Academic

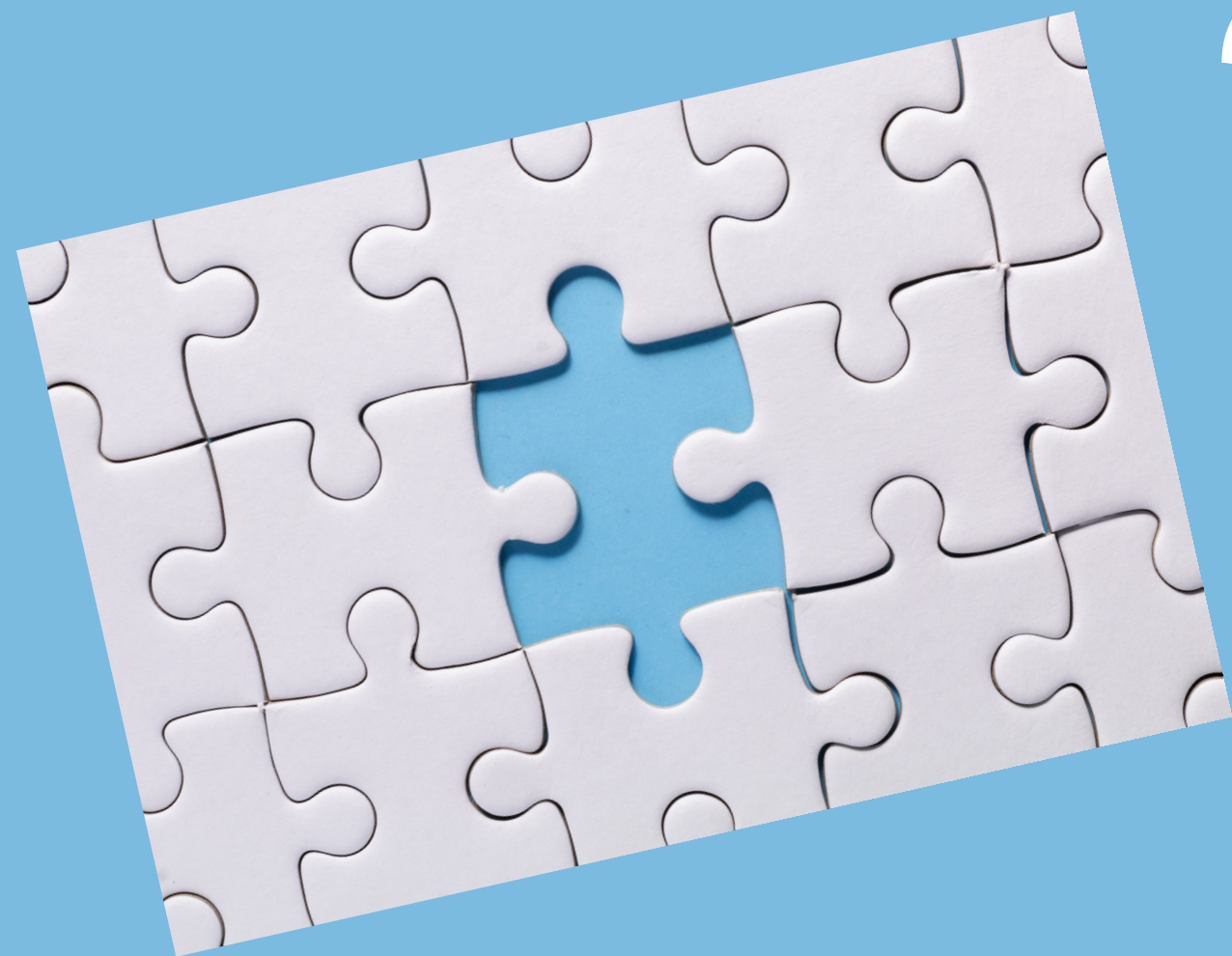

Societal

Engagement

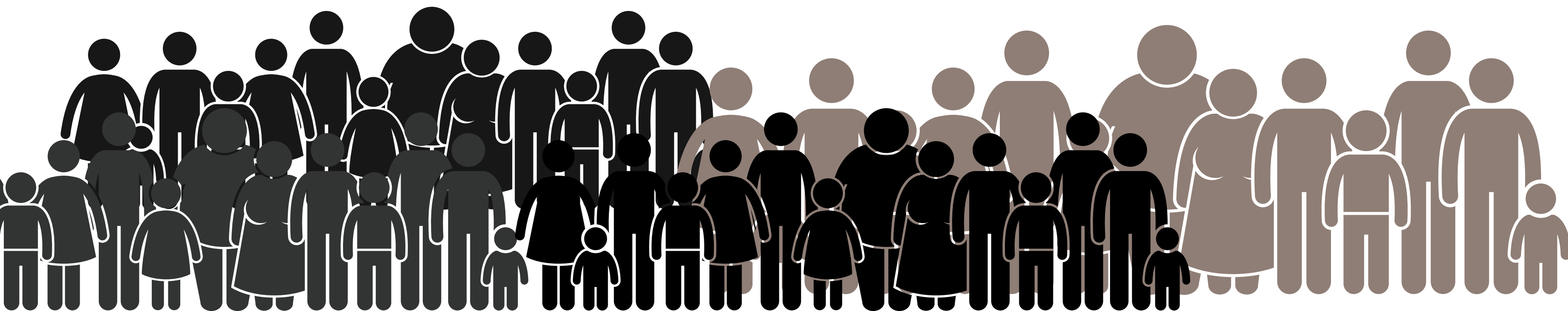
โจทย์

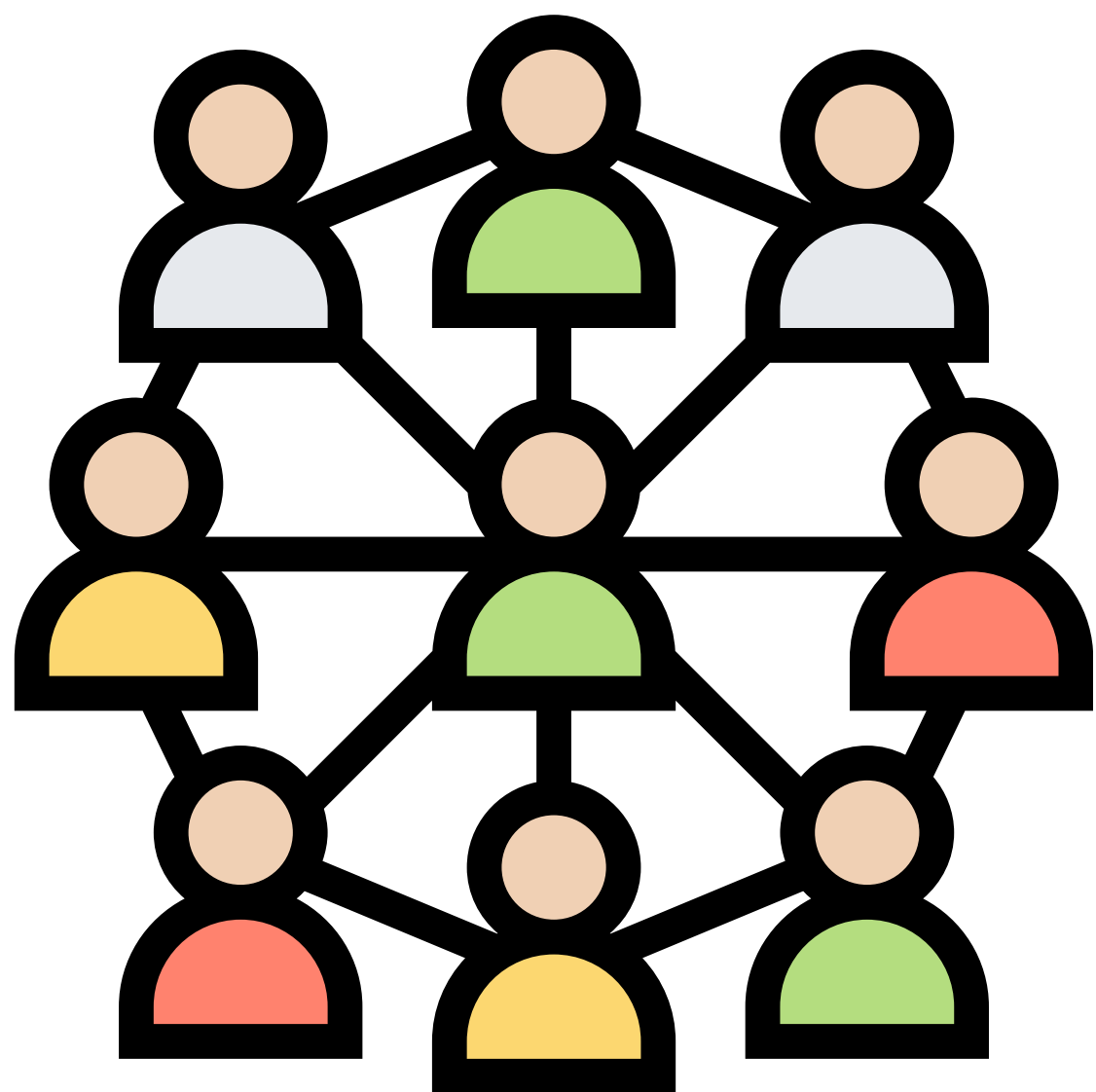
จากชุมชน
และ การระบุ

ช่องว่างทางวิชาการ

ชุมชน

หมายถึงใคร และ อยู่ที่ไหน

หากเราออกจากกรอบพื้นที่ทางภูมิศาสตร์

ตัดชื่อเรียกชุมชนออก
เราจะพบกลุ่มคนที่สื่อสาร
และให้คุณค่ากับบางอย่างร่วมกัน

งานวิชาการรับใช้สังคมมีจุดเริ่มต้น

"ปัญหาชุมชน" = Community workout

เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้ทุนที่มีเพื่อค้นหาศักยภาพ
ความสามารถของตัวเอง

หาความเป็นไปได้ให้กับปัญหาที่ยังไม่มีทางออก

ให้น้ำหนักกับผู้คน และการประสานประโยชน์

practical knowledge

&

concept of engagement

ผลงานวิชาการรับใช้สังคม
เพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
มีลักษณะเป็นเอกสารที่ระบุสาระสำคัญ 7 ประเด็น

ผลงานวิชาการรับใช้สังคม นำเสนอครอบคลุม 7 ประเด็น

1. ที่มาและความสำคัญ
2. การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย
3. กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
4. ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
5. คาดการณ์สิ่งที่ตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว
6. การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
7. แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

ที่มาและ**ความสำคัญ**

1

ภูมิหลัง ความจำเป็น ปัญหาที่นำมาซึ่ง ช่องว่างทางวิชาการ

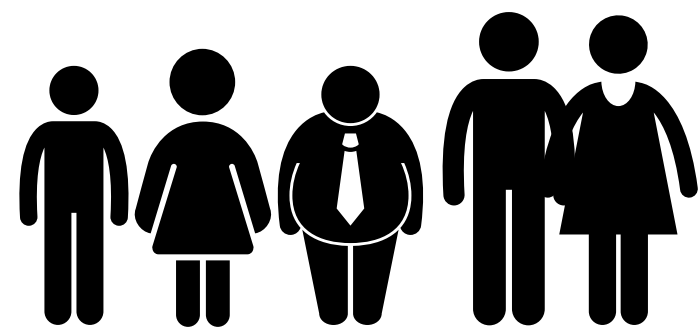
- อธิบายสภาพ “เป็น อยู่ คือ”
- ระบุปัญหา
- ชี้ความเกี่ยวข้อง
- *สำคัญในฐานะ **base line**

“เป็นมาอย่างไร ทำไมมาทำสิ่งนี้ ?”

“คุณของชุมชนคืออะไร?”

start with "**why**"

การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย

Mutual Benefit

“คน” ที่เราทำงานด้วย
ชุมชน สังคมที่เราเกี่ยวข้องในหน้านางานนั้น ๆ
และประเด็นอื่นว่าด้วย Stakeholders
การผสมผสานประโยชน์และการสร้างแรงจูงใจ

Inclusive

กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

วิธีที่ใช้เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง

“ทำอะไร ทำอย่างไร เริ่มอย่างไร ทำอะไรอีก ?

"เป็น **co creator** หรือเป็นสะพาน?"

ความรู้ความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ความรู้ที่ใช้ในงาน

Theory = หลักอิงของการทำงาน

“เรียนอะไรมาจึงทำเรื่องนี้ได้ ?”

“ความรู้เกี่ยวกับอะไรทำให้เราเป็นจ๊ากชอว์ที่หายไป”

อย่าทำวิชาการหล่นหาย

มองวิชาการให้เป็นวิชาการก่อน
มูมมองเพื่อการแก้ปัญหของเราจึงจะคม
และไม่ขึ้นกับความตั้งใจดีเพียงอย่างเดียว

คาดการณ์สิ่งที่**ตามมา**หลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว

5

ผลที่คาดการณ์ไว้ ตั้งเป้าหมายไว้

“จะทำสิ่งนี้ไปจนเกิดอะไรขึ้น?”

“ถ้าทำตามที่ว่ามาจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง”

6

การประเมิน**ผลลัพธ์**การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ดู **baseline** (ข้อ 1) อีกครั้ง
การเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็น
ผลสืบเนื่องจากการทำงานตามข้อ 3

พิจารณาผลจากการดำเนินงาน

“งานนี้เปลี่ยนอะไรในชุมชน / สังคม ?”
“มีอะไรดีขึ้นบ้าง อย่างไร?”

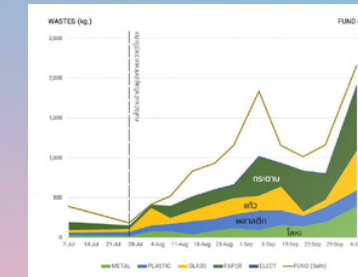
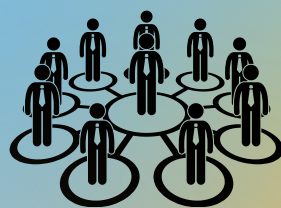
แนวทางการติดตามและ**ธำรงรักษา**พัฒนาการที่เกิดขึ้น
ให้คงอยู่ต่อไป

การสานต่อ / รักษาสิ่งดีที่เกิดขึ้น

“หากนักวิชาการออกมาจากพื้นที่แล้ว สิ่งที่ร่วมกันสร้างจะอยู่ต่อไปด้วยกลไกใด?”

การนำเสนอข้อมูลนี้จะสะท้อนว่า
นักวิชาการสนใจสร้างความยั่งยืนจริง ๆ
หรือพร้อมออกจากเรือเมื่อถึงฝั่ง

ปริมาณขยะ
กองทุนชุมชน
ระบบบริหารจัดการ

เทศบาลบรรจุในแผนงาน /
สืบต่อการดำเนินงานเชิง
ประเด็นกับ partner

ขยะในพื้นที่มีปริมาณมาก
ขาดการคัดแยกอย่างเหมาะสม

“ส่งเสริมการคัดแยกขยะในภาคครัวเรือน
โดยมีพิธีกรรมทางพุทธศาสนาเป็นตัวขับเคลื่อน”

การสื่อสารเพื่อการพัฒนา

เทศบาล
วัด
NGO -ศาสนา / สิ่งแวดล้อม / ที่อยู่อาศัย
มหาวิทยาลัย

ลดขยะมูลฝอยโดยนำสู่กระบวนการผลิตซ้ำ
สร้างกลไกขับเคลื่อนโดยภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน
ส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมดูแลสภาพแวดล้อม
สร้างระบบกำจัดขยะชุมชนอย่างยั่งยืน